

Nedsättning av tillsynsavgift för stadigvarande serveringstillstånd 2021 med anledning av coronapandemin

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

- att tillsynsavgifterna för stadigvarande serveringstillstånd under år 2021 sätts till 0 kr samt
- att socialnämnden för att kompenseras intäktsbortfallet beviljas tilläggsanslag om 1780 tkr för 2021

Sammanfattning

Socialnämnden ansvarar för kommunens uppgifter enligt alkohollagen avseende tillståndsgivning och tillsyn över verksamheter med alkoholserving. Verksamheten är i sin helhet avgiftsfinansierad genom uttag av tillstånds- och tillsynsavgifter från tillståndshavarna. Den rådande pandemin har medfört omfattande och långvariga restriktioner mot serveringsställen vilket har drabbat verksamheterna hårt ekonomiskt genom betydande omsättningstapp och därmed följande likviditetsproblem.

Besöksnäringen är ett viktigt inslag i det stadsliv de flesta får antas vilja återvända till efter pandemin. Verksamheterna i branschen är även viktiga för att Lund ska vara en trygg och attraktiv stad. Det bedöms därmed ligga i kommunens intresse att göra mesta möjliga för att hjälpa verksamheterna att överleva krisen.

Kommunfullmäktige föreslås mot denna bakgrund besluta att sätta ner tillsynsavgifterna för serveringstillstånd under 2021 till 0 kronor och att bevilja socialnämnden kompensation för detta genom ett tilläggsanslag om 1780 tkr. Tilläggsanslaget är nödvändigt för att socialnämnden ska kunna fullgöra sitt tillsynsuppdrag enligt plan och därmed ta tillvara alkohollagens intresse av att skydda samhället från alkoholens skadeverkningar.

2021-05-07

Diarienummer

Dnr S02021/0096

Underlag för beslutet

- Socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2021-05-07 (denna skrivelse)

Ärendet

Bakgrund och nuläge

Besöksnäringen drabbades tidigt av omfattande restriktioner i syfte att begränsa risken för smittspridning av covid-19. Redan under våren 2020 infördes krav på bordsservering och ändringar i ordningslagen vilket tillsammans i princip slog ut alla verksamheter med fokus på barservering, dans och annan underhållning. Samtidigt ändrade företag sin rese-, representations- och möteskultur vilket slog hårt mot hotell, restauranger och konferensverksamheter. För en del av restaurangerna bjöd sommaren 2020 på en tillfälligt bättre ekonomisk situation då fler än vanligt semestrade hemma och då uteserveringarna hjälpte till att dra gäster. Under hösten ökade dock smittspridningen vilket förde med sig ytterligare skärpta restriktioner. I november kom förbud mot att servera alkoholdrycker efter klockan 22:00. I december skärptes alkoholförbudet till att gälla efter klockan 20:00 och i mars 2021 kom föreskrifter som förbjuder serveringsställen att över huvud taget ha öppet för serveringsverksamhet efter klockan 20:30. Festvåningsverksamhet tillåts inte för fler än åtta personer vilket tagit bort den marknaden från festarrangörer och cateringföretag med alkoholserveringstillstånd.

Av restaurangrapporteringen för 2020 kan konstateras att de verksamheter som har serveringstillstånd i Lund har förlorat mellan 40 och 95 % av sin normala omsättning. I kontakten med socialnämndens tillståndsenhet vittnar många krögare om omfattande likviditetsproblem och om att varje åtgärd som vidtas från stat, kommun och fastighetsägare för att stötta ekonomiskt har betydelse för om de ska klara sig eller ej.

För 2020 fattade kommunfullmäktige den 17 december 2020, § 306, beslut om att sätta ner tillsynsavgifterna för serveringstillstånd till 0 kronor och att bevilja socialnämnden ett tilläggsanslag motsvarande intäktsbortfallet. Socialnämnden beslutade vidare den 9 december 2020, § 183, att tillståndsenhetens handläggare i enskilda fall till och med den 30 juni 2021 kan medge nedsättning av ansökningsavgifter för tillfälliga ändringar av serveringstillstånd som rör covidanpassningar.

Beslut finns även om att tekniska nämnden inte tar ut avgift för markupplåtelse för uteserveringar för serveringsställen under första

2021-05-07

Diarienummer

Dnr S02021/0096

halvåret 2021. Vidare är hyresrabatter aktuella för vissa delar av året för en del företagare som hyr lokal av Lunds kommun eller LKF.

I Helsingborg och Ängelholm finns beslut om att inte ta ut tillsynsavgifter för serveringstillstånd för 2021. Detsamma gäller i Göteborg, Stockholm och ett flertal andra kommuner runt om i landet. I Malmö stad finns ett aktuellt förslag om motsvarande åtgärd.

Allmänt om avgiftsuttag

Servering av alkoholdrycker kräver särskilt tillstånd enligt alkohollagen.

Enligt 8 kap. 10 § AL får kommunen ta ut avgift för prövningen enligt de grunder som beslutas av kommunfullmäktige. Kommunen får även ta ut avgift för tillsyn av den som har serveringstillstånd.

Grunden för avgiftsuttaget är den så kallade självkostnadsprincipen i 2 kap. 6 § kommunallagen, vilken innebär att kommuner inte får ta ut högre avgifter än som svarar mot kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som kommunen tillhandahåller.

Nu gällande tillsynsavgifter enligt alkohollagen är beslutade av kommunfullmäktige varför det även är kommunfullmäktige som har att besluta om en eventuell nedsättning av avgifterna.

Förvaltningens övervägande

Det är förvaltningens uppfattning att majoriteten av de verksamheter som verkar under alkohollagens bestämmelser i Lund är under mycket hård ekonomisk press på grund av de begränsningar rådande restriktioner innebär för dem. Många har gjort omfattande förluster och även om restriktionerna skulle lätta under året kommer det att ta tid innan företagen återhämtar sig och den ekonomiska situationen blir stabil igen.

Samtliga verksamheter som har serveringstillstånd i Lund är lämplighetsprövade av Lunds kommun och många har bedrivit verksamhet i Lund under lång tid. Dessa verksamheter är viktiga för staden på flera sätt. De skapar arbetstillfällen för många, inte minst för unga vuxna som ofta har sitt första arbete i restaurangbranschen. De bidrar vidare till det trygghetsskapande arbetet i kommunen, (situationell brottsförebyggande prevention), genom sin närvaro och genom aktiv samverkan med kommunen och lokalpolisområdet, bland annat inom ramarna för metoderna Ansvarsfull alkoholservering och Trygg Krog. Slutligen har våra serveringsställen en viktig roll i att göra Lund till en attraktiv plats för invånare och besökare. Att så många befintliga serveringsverksamheter som möjligt överlever pandemin måste utifrån dessa värden betraktas

2021-05-07

Diarienummer

Dnr S02021/0096

som viktigt för Lund i ett längre perspektiv, bortom pandemin. När det gäller säkerhetsaspekten har Ekobrottsmyndigheten varnat för risken för att den rådande situationen utnyttjas av kriminella som behöver företag för att kunna begå ekonomisk brottslighet. Även tomma lokaler på attraktiva lägen kan locka till sig dessa aktörer.

Sammantaget får det anses finnas goda skäl för kommunen att göra vad som är möjligt för att stötta de befintliga verksamheterna. En del i detta kan vara att i likhet med vad som görs i många andra kommuner sätta ner tillsynsavgifterna för stadigvarande serveringstillstånd till noll kronor även för 2021.

Avgörande är dock att socialnämnden får ekonomisk kompensation så att tillsyn enligt alkohollagen även fortsatt kan genomföras enligt gällande tillsynsplan. Alkohollagens skyddsintresse och vikten av att alkoholrelaterade skador motverkas måste alltid sättas i första rummet och tillsynsverksamheten kan därför inte kompromissas bort.

Barnets bästa

Ur ett barnperspektiv är det viktigt att föräldrar har arbete. Det är därför angeläget att genomföra insatser som kan innebära att arbetstillfällen räddas. För barns del är det även positivt med åtgärder som kan förväntas bidra till att Lund fortsätter vara en trygg plats att växa upp i. Alkoholens direkta och indirekta negativa effekter på barns liv är dock välkända och alkohollagen är en skyddslagstiftning som sätter skyddsaspekten främst, alltså före företagarperspektivet. Det är därmed kommunens skyldighet, inte minst ur ett barnperspektiv, att säkerställa att tillsynsarbetet i förhållande till verksamheter med serveringstillstånd kan fortsätta bedrivas med hög kvalitet även om ingen tillsynsavgift tas ut från tillståndshavarna.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär minskade intäkter för socialnämnden om 1 780 tkr avseende tillsynsavgifter för serveringstillstånd under 2021. Kostnaden för tillsynen behöver därmed finansieras via tilläggsanslag från kommunfullmäktige så att tillsynsverksamheten kan bedrivas enligt gällande tillsynsplan för 2021.

Annika Pettersson
Socialdirektör

Beslutet skickas till
kommunfullmäktige